

נידה נד: (תחילת הפרק) עד נו. (מול 'מתניתין' ברש"י)

ביאורי מושגים
אבן מסמא - חפץ טמא שנמצא מעל אדם או כלי טהור מטמאו מדין טומאת משא.
 אם החפץ הטמא נמצא מעל אבן כבדה כך שאין משמעות לנשיאת הטהור את הטמא - אין כאן משא ואין כאן טומאה.
 כל זה נכון ברוב הטומאות. בזב וחבריו המצב שונה. בזב 'אבן מסמא' נחשב נשיאה. למרות שאין משמעות לנשיאה בכל זאת זה נחשב משא.

משנה

דם יהיה זובה' מהייתור של יהיה אנו לומדים שדם נידה מטמא גם יבש.

למרות הריבוי של יבש: אשר היא יושבת' - מכאן שדם לא מטמא משכב ומושב, והנושא אותם' - מכאן שדם לא מטמא באבן מסמא.

דם נידה ובשר המת - מטמאים לחים ויבשים, כל שאר המטמאים - זוב, נזלת, רוק, שרץ, נבלה ושכ"ז - מטמאים רק לחים.
יבש ויכול לחזור להיות לח ע"י שריה במים 24 שעות: נחשב לח.
ר' יוסי: גם בשר המת מטמא רק כשהוא לח.

מנין שבשר המת מטמא יבש:
ר' לקיש: לכלל טומאתו' - מהמת,
ר' יוחנן: 'או בעצם אדם או בקבר' - כפי שעצם יבש כך שאר הטומאות.

נפ"מ בין ההטברים: בשר שהתייבש יותר מיובש של עצם: ר"ל: טמא, ר"י: טהור.

לפי ר' יוחנן מטמא רק מה שדומה לעצם, שני מאפיינים יש לעצם:
 1. נברא איתו - לכן שיניים טהורות,
 2. אין גזעו מחליף (אינו מתחלף) - לכן ציפורניים ושיער טהורים.

שתי אפשרויות בנוגע לעור של מת:
 1. עור מתחלף - ולכן טומאתו מתקנת חכמים,
 2. עור אינו מתחלף - ולכן טומאתו מהתורה (ותקנת החכמים היא רק על עור שעיבדו)

צריך את שני הלימודים כיוון:
 1. אם לא היה שום לימוד - היינו מטהרים את הזוב - זאת כפי שראינו בשעיר לעזאזל שלמרות שמטמא את המשלח הוא עצמו אינו טמא,
 2. אם היה רק את הלימוד השני - היינו לומדים ממנו על עניין אחר (שצריך 2 ראיות כדי שיטמא טומאת 7)

מניין שהזוב מטמא במגע ובמשא כמו זב: 'זובו טמא' - מלמד שהזוב טמא, 'הזב את זובו' - מכאן שטומאת הזוב זהה לטומאת הזב.

הה"א של הגמרא: כמו בחליצה כך גם כאן - טומאת רוק נובעת ממעשה היריקה ולא מהרוק עצמו.
לפי ה"א זו אדם שירקו עליו ייטמא גם אם הרוק לא פגע בו!

מניין שרוק ושאר יציאות הפה והאף מטמאים במגע ובמשא כמו זב: 'וכי ירוק הזב בטהור':
'רוק' - מכאן שרוק טמא.
'וכי' - מכאן ששאר יציאות האף והפה טמאות.
'בטהור' - מכאן ש: 1. צריך שהרוק יגע בטהור, 2. מכאן שרוק מטמא במשא (כולל את הבגדים שעל האדם) 3. מכאן שטומאת מגע מטמאת גם את בגדי האדם הנוגע (בניגוד למגע נבלה).

מה מעמד נזלת

רב: אם יוצאים מהפה - נחשבים מעיין (כיוון שמעורב בהם רוק), אם יוצאים מהאף - נחשבים משקה,
ר' יוחנן: גם אם יוצאים מהאף נחשבים מעיין (הם עצמם מעיין בלי קשר למה שמעורב הם)

לפי ר' יוחנן רוק כולל את כל מה שיוצא מהפה, והאף.

ברייתא

9 משקין הן:

נזלת, ליחה סרוחה, וצואה - טהורין לגמרי - אינם נחשבים אפילו למשקים כדי שיקבלו טומאה.
דם פצע, חלב אישה, ודמעות - ראשון לטומאה - נחשבים למשקים ולפיכך נטמאים מהזב בשעת יציאתם, זוב, רוק ומי רגליים - אב הטומאה - נחשבים למעיינות ומטמאים עצמאית כמו הזב.

מניין שדם וחלב לא נחשבים מעיין: 'זובו טמא הוא' - לא כל המשקין טמאים - רק מה שדומה לרוק נחשב מעיין ומטמא.

מאפייניו של רוק:
נאגר ויוצא בכמות - למעט דם,
נבלע בחזרה אם הוא לא יוצא - למעט חלב אישה.

מניין שמי רגליים נחשבים מעיין:
זובו טמא וזאת - לרבות מי רגליים.

אמנם הזוב עצמו לא נאגר ויוצא - אבל הוא חריג כיוון שהוא עילת הטומאה.

מניין שדם נחשב משקה - דם חללים ישתה'.
מניין שחלב נחשב משקה - 'ותפתח את נאד החלב ותשקהו'.
מניין שדמעה נחשבת משקה - 'ותשקמו בדמעות שלישי'.